

Consell Confederal de la Intersindical Valenciana. 16 de desembre del 2023

Document de línies d'acció sindical

“Reforcem-nos”

A. Un any ple de certeses i incerteses

Quan a l'inici el 2023 vam tindre el nostre Consell, poc imaginàvem que l'any portaria tot el que ha succeït. En aquell moment, afirmàvem que “els problemes estructurals de la classe treballadora valenciana són bàsicament els mateixos que fa dos anys i, a més, s'han agreujat per la crisi derivada de l'augment de la carestia de la vida: precarietat i inestabilitat laboral, salaris i pensions insuficients, serveis públics sota-dimensionats, transició ecològica al ralenti, profundes desigualtats de gènere.” Si ho haguérem de resumir, podríem dir que no hem millorat massa en aquestos onze mesos: alguns problemes que teníem s'han agreujat, en altres s'hi albiren solucions incipients; algunes coses s'han perdut i d'altres s'han salvat en part.

Els dos processos electorals que hem passat, un de previst i altre d'imprevist, i ambdós amb resultats un tant inesperats, tenen un impacte evident en la nostra acció sindical i és per això que en el present Consell hem de revisar les línies que vam aprovar a l'inici del 2023, que desenvolupaven i ampliaven la ponència del Congrés. Només dos anys han passat des d'aleshores, però el transcurs de la història ha portat esdeveniments greus i inesperats.

El 2023 està fonamentalment protagonitzat per la inflació galopant. El relat oficial ens conta que està provocada en gran mesura per la guerra a Ucraïna, però ja durant el final del 2021 hi va haver un augment quasi obscè de la factura de l'electricitat i el gas, avantsala de la pujada de carburants i productes de primera necessitat. De poc serveixen els canvis introduïts en els càlculs que fan els governs, que només maquillen la veritat: les xifres mostraran que la inflació es va controlant, però cada volta resulta més difícil poder fer front a les despeses bàsiques d'alimentació i energia. I açò és tan incontestable com directament proporcional al descontent de la classe treballadora, descontent que pot esdevindre un perillós caldo de cultiu per discursos reaccionaris.

De fet, ja hem pogut collir-ne els primers fruits amargs: el 28M, els números no donaven per revalidar un govern de coalició progressista i les dretes es feien amb la Generalitat Valenciana. És més, els principals ajuntaments del País Valencià també estan ara governats per la dreta i l'extrema dreta, amb dos sigles o amb una només, ja que el PP ha exaltat el seu discurs per anar acontentant eixe espectre electoral. No podem anar amb mitges tintes: aquesta no és una bona notícia. Només cal una ullada ràpida als programes electorals dels dos partits, les declaracions constants i les primeres accions de govern per saber quines són i seran les seues prioritats: baixar impostos als rics, prioritzar el capital sobre les persones, devaluar els serveis públics i arrasar amb la nostra llengua i cultura.

És clar que seria incomplet adduir la derrota del Botànic només a aspectes (macro)econòmics relacionats amb la inflació i la precarietat que comporta: el descontent de l'electorat anava més enllà. Només cal comparar les dades de l'abstenció als comicis autonòmics i estatals per veure que un nombre important de valencianes i valencians van preferir no votar en maig a cap dels tres partits del govern de coalició, mentre que en juliol sí que ho van fer. D'haver votat en maig igual que ho van fer en juliol, tindríem a les Corts Valencianes una majoria de progrés i segurament una presidència allunyada del negacionisme de la violència masclista i de postulats clarament antivalencians. Però açò ara no té remei i el que toca és treballar per analitzar el que es va fer malament, per reforçar els moviments socials i les entitats que treballem pel país, per evitar que es perpetren les retallades que anuncien en els serveis públics i els drets de la ciutadania, i per aconseguir que en les properes eleccions poguem fer fora els feixistes dels governs on estiguen. En aquest sentit, Intersindical Valenciana sempre ha sabut on ha d'estar: al costat del conjunt de la classe treballadora valenciana; lluitant per les seues condicions laborals i de vida, per un país més igualitari, just i lliure.

L'altra cara de la moneda va ser la sorpresa electoral de juliol, en què es van girar les tornes i es va evitar per la mínima un govern PP-VOX al govern de l'estat. Amb molta probabilitat, la no renovació del Botànic al País Valencià va fer efecte crida per aquell electorat absentista de maig: mobilitzar-se per evitar un mal major, per intentar pal·liar

allà el que s'havia ensorrat ací. Per l'altra banda, la reacció exagerada i in crescendo de les dretes no ha tingut precedents, amb declaracions irresponsables que pretenen magnificar confrontacions i amb vaga general inclosa. Volem destacar els seus resultats ridículs a pesar de disposar de tot l'aparell mediàtic i empresarial al favor. D'això n'hauríem de prendre bona nota, perquè no tot s'ha perdut.

A més, la necessitat del PSOE d'aplegar a acords per poder investir a Sánchez ha posat en primera línia de l'agenda política estatal algunes qüestions que Intersindical Valenciana ha reivindicat històricament. L'infrafinançament i la condonació del deute estan en el pacte amb ERC i la reducció de la jornada laboral forma part d'allò signat amb Sumar-Compromís, entre d'altres coses. Caldrà, però, veure com evoluciona la legislatura per comprovar si són promeses només o es converteixen en fets.

Pel que fa a la situació internacional, la guerra a Ucraïna continua sense resoldre's, però el focus dels mitjans ha anat atenuant-se fins que ha aparegut a escena un altre conflicte que ha copat portades: el genocidi a Palestina per part de l'estat d'Israel, que ha sofert una escalada brutal en les darreres setmanes. Val a dir que el poble palestí porta set dècades patint espoli de les seues terres i camps, detencions i empresonaments d'activistes, bloqueig de l'accés a recursos com l'aigua i l'electricitat, llargs checkpoints per anar a treballar més enllà dels murs il·legals, embargament de collites, restricció en l'arribada de productes de primera necessitat (ho vam veure en les vacunes contra la COVID-19)... En definitiva, un apartheid que ha comptat fins ara amb el vist-i-plau dels Estats Units, el Regne Unit i la Unió Europea i que ha menystingut nombrosos pronunciaments internacionals. La resposta de l'estat d'Israel als atemptats condemnables de Hamás del 7 d'octubre ha sigut tan desmesurada que ha provocat una onada de solidaritat internacional amb Palestina com no s'havia vist mai, incloent-hi bloquejos a vaixells que transporten armes en ports com el de Barcelona, Bilbao i Dublín. Fins i tot, sembla que bombardejar escoles, hospitals, barris residencials i combois de Metges sense Fronteres i ACNUR ha estat el principi del fi del suport incondicional amb què comptava Netanyahu. El País Valencià s'hi ha bolcat massivament a la crida del poble palestí, amb manifestacions multitudinàries i seguiment de campanyes solidàries

als centres de treball. Com sempre passa, un conflicte en substitueix un altre en les pantalles i canvia el focus d'atenció geopolític: en aquest cas, cap a una zona desestabilitzada pel colonialisme mal resolt. Paradoxalment, cal destacar la posada en escena del govern turc: al primer, ha fet de mediador entre Rússia i Ucraïna; al segon, ha estat una de les veus més crítiques amb Israel. I, mentrestant, continua sense fre bombardejant el Kurdistan, assassinant-ne líders, i mantenint-ne en presó il·legal. En qualsevol dels casos, el sofriment d'uns és negoci per altres i, com sempre passa, les guerres serveixen d'excusa per l'enriquiment de les elits.

B. Reforcem la nostra acció sindical

Tenint en compte, doncs, el context que hem detallat adés, cal actualitzar les línies aprovades al Consell anterior i reforçar la nostra acció sindical. En aquesta revisió que farem ara, prendrem com a base aquell document i només afegirem ací les qüestions actuals. Entre elles, afegirem tres línies noves i en juntarem dos.

1. Revalorització de pensions i salaris.

Ja hem apuntat la inflació com un dels problemes més importants (si no el més important) a què ha de fer front la classe treballadora. A açò cal afegir que els salaris i les pensions no han augmentat el suficient com per fer front a l'augment del cost de la vida. També hem de tindre present que la darrera pujada de l'SMI no ha representat una millora real en alguns sectors, com ara el de la neteja. Farem un incís per recordar la importància que té per la Intersindical Valenciana, en tant que estem a prop de ser-ne representatives a la intercomarcal de València i en tant que està conformat majoritàriament per dones. Poder obtindre el 10% de les delegades seria un salt qualitatiu per l'organització.

Tornant al punt, al llarg de l'any hem constatat avanços tímids en les nòmines i prestacions públiques, i hem vist com s'estan fent moviments per dur a terme la reivindicació d'equiparar l'SMI al 60% del salari mitjà. Però si la inflació (la de les despeses reals) continua pujant, això no serà tampoc suficient.

Aquesta és, per tant, una qüestió d'importància cabdal en la nostra acció sindical: la recuperació del poder adquisitiu del conjunt de la classe treballadora, tant en el sector públic, com en el privat. Açò vol dir que aquesta ha de ser una reivindicació present en totes les negociacions, front a administracions i empreses, en meses i en comitès.

2. Conseqüències de la Llei Iceta

Amb el concurs de mèrits només finalitzat en educació, i alguns ajuntaments i universitats, queden encara qüestions pendents. La primera és quan es donaran per finalitzats i es publicaran els llistats de totes les administracions que no els han resolt.

La segona, i comuna, és saber a com es durà a terme allò establert tant la Llei Iceta com a la Llei de la Funció Pública Valenciana: els cessaments als tres anys. Ja vam advertir en el seu moment, la redacció de les normes és la pitjor transposició possible a la sentència europea que es pronunciava sobre el frau de llei a l'estat espanyol. No cal pensar massa per aplegar a la conclusió que la possibilitat de cessar al personal als tres anys és nociu per als serveis públics en general i que resulta crític en alguns sectors.

La tercera qüestió pendent és una novetat: amb la publicació del RD-L 5/2023 s'introdueix un nou procés d'estabilització en què es preveu una "repesca" d'aquelles places i persones que complisquen certs requisits. Com hem fet des del primer moment, la nostra tasca com a primer sindicat del sector públic és continuar vigilant el bon transcurs dels processos i reclamar totes aquelles places que s'ajusten a la normativa perquè es pugui estabilitzar la major quantitat de personal interí.

3. Eleccions sindicals

A cada elecció sindical que passa, el projecte de la Intersindical Valenciana creix més, i a tots els àmbits: el nombre de delegats i delegades va en augment, sobre tot en el món privat. Al sector públic i una volta acabats els processos del 2022/23, tornem a repetir com a primer sindicat entre el personal funcionari i estatutari, i això a pesar d'haver estat expulsades de la MGNI. No només açò, sinó que augmentem la nostra representativitat, el que vol dir que som el referent indiscutible: un sindicat fort, reivindicatiu i útil. A més, hem entrat per primera volta entre el personal MIR i hem obtingut laborals en les llistes que s'han presentat en conselleries, la qual cosa suma al còmput per poder tornar a la principal mesa de les administracions públiques. Encara hi

estem lluny, però hem demostrat que som capaces de fer-ho. Ara cal començar a treballar perquè d'ací 4 anys puguem tindre representació suficient també en eixe àmbit, independentment que aconseguim finalment la modificació de l'article 36.3 de l'EBEP, que continuem intentant. Menció a part mereix també el sector públic instrumental, on augmentem en gairebé totes les empreses públiques.

On el creixement és exponencial és en tot el sector privat, sobre tot per la gran contribució de la Foia de Bunyol. De fet, l'èxit és tal que estem patint assetjament jurídic per part dels altres sindicats, que ens recorren sistemàticament, en un exemple evicent de *lawfare* sindical. Aquesta és la prova que ho estem fent bé: ens temen. El model arrelat a la comarca, entrant a empreses en blanc amb la cara ben alta i fent un servei continuat a la seu que supera allò laboral és l'exemple a seguir per la Intersindical Valenciana i aspirem a poder implementar-lo en totes les comarques.

Encara, però estem lluny de poder fer açò, en tant que les nostres finances són ben limitades. Ara cal invertir els fons que tenim amb seny i cura per no perdre el que hem aconseguit i, al mateix temps, continuar la nostra expansió. Per això, és necessari un pla estratègic conjunt de la Intersindical Valenciana, en què puguem engranar tots els recursos de què disposem amb una mirada que supere els sectors i on totes les persones que treballem per les sigles ho fem per tots els sindicats de manera sistemàtica, i no només puntual com ara, ajudant en eleccions i campanyes. És necessària una visió coordinada i unida de tots els sindicats que conformen la Intersindical Valenciana. Si no ho fem així, serà molt complicat trencar el sostre del 15% de representativitat en el sector privat. I sense això, podrem ser sindicat representatiu en el sector públic, com ara, i prou. Però no estarem complint amb les nostres aspiracions i, val a dir-ho, les necessitats de la classe treballadora valenciana.

4. La jornada laboral de 32 hores o 4 dies

Toca recordar-ho: el Sindicat va ser pioner en reclamar una reducció de la jornada laboral. Ja al 2017, en la gestació de la primera gran vaga feminista, es va debatre sobre la qüestió en referència a la coresponsabilitat, i al 2018 apareix el primer escrit de l'organització sobre el tema. En aquest article, signat per Manuela Latorre Latorre,

advocàvem per una jornada laboral de 4 dies per millorar la salut laboral i per contribuir a reduir l'impacte sobre el nostre planeta. La vessant ecofeminista del sindicat des de sempre és, com veiem, ben constatable: treballar menys per poder viure millor i de manera més sostenible. Van seguir després intervencions a les Corts Valencianes, a jornades, meses de debat i congressos, i redacció de propostes. Fins i tot n'hi ha hagut vetos en alguns fòrums per part d'un sindicat: altra mostra de la força que tenim, malgrat que les xifres globals de la representativitat no ens acompanyen, encara.

Aquesta ha de ser una reivindicació central del sindicat, en totes les meses negociadores. Més que res, perquè cal altre sindicat la defensarà com nosaltres i perquè, en el moment en què estem, és la gran resposta a la precarietat laboral (generaria més treball), a les bretxes laborals que patim les dones (fomentaria la corresponsabilitat), i a la supervivència de l'espècie humana al planeta Terra (contribuiria a disminuir l'impacte negatiu de les nostres activitats en el medi). Cal, per tant, una campanya coordinada per abordar la qüestió en la nostra acció sindical diària, crear discurs i portar-la a meses i comitès. En breu, es començaran a redactar lleis en aquest sentit, però cal aprofundir en la reducció perquè realment siga significativa.

5. Contra les retallades al sector públic, la cultura i el valencià

El canvi de govern a la Generalitat Valenciana ha comportat l'amenaça real de tornar a l'època de retallades i privatitzacions de la cosa pública. Si bé és cert que huit anys de govern del Botànic no han sigut suficients per enfortir de manera contundent els serveis públics i que no s'havien revertit totes les privatitzacions, és innegable que avanços n'hi havia hagut, com ara la reversió de les ITV i d'algunes àrees de salut, l'augment de plantilla en educació... Moltes qüestions importants, però, es van quedar al calaix o només en un pronunciament públic d'intencions. Per contra, la dreta i ultradreta que ens governa sol complir les seues promeses de retallades: ja ho hem viscut, ja ho hem lluitat.

En aquesta ocasió, han sigut molt ràpids en llançar amenaces vetllades, en incomplir acords presos en meses negociadores, en congelar augments de plantilles o directament retallar-les, en repetir el mantra de la importància de la col·laboració público-privada

per anar propiciant el transvasament de diners públics a empreses afins, en qüestionar passos endavant en la valorització de treballs feminitzats, en reduir el pressupost per la construcció de centres educatius o els mitjans de comunicació públics, en censurar la nostra cultura i en intentar que la nostra llengua retrocedisca al punt en què no s'ensenyava. Davant tot açò, ens tindran al davant com a primer sindicat del país i donarem una resposta conjunta a qualsevol atac: com hem esmentat adés, ja sabem com és viure amb un govern neoliberal i corrupte i sabem com fer-li front.

6. La responsabilitat del sindicalisme antifeixista

Enmig de l'actual onada reaccionària i antidemocràtica que assola la nostra societat (i a nivell global), és essencial abordar la qüestió del sindicalisme antifeixista com a peça fonamental per aturar aquesta amenaça. Els temps que vivim exigeixen una resposta contundent i cohesionada per protegir tant els principis democràtics com els drets de la classe treballadora a tot arreu. Som un sindicat socio-polític, que no es conforma amb aconseguir millores laborals: aspirem a transformar el món, amb tot el que això comporta.

Fer sindicalisme antifeixista no és només una resposta a l'odi i la intolerància, sinó una defensa fervent de la democràcia, la llibertat i els drets humans. Enfrontar-se al feixisme no és una qüestió partidista, sinó una necessitat imperiosa per assegurar la igualtat, la justícia social i el respecte a la diversitat. No debades les organitzacions sindicals hem sigut històricament la primera línia de defensa contra polítiques repressores.

En aquests moments crítics, tenim la responsabilitat de sensibilitzar i mobilitzar a la base sindical perquè entenga la gravetat de la situació. Atenció especial requereix la gent més jove, que està abraçant postulats feixistes i enyorant temps que no han viscut i que no volem tornar a viure. Per aconseguir-ho, cal unir esforços amb sindicats germans i moviments socials, coordinar accions i actuar amb fermesa i determinació davant qualsevol amenaça. I, sobre tot, fer pedagogia antifeixista des de la nostra pràctica sindical diària. Ens hi va la vida, ni més ni menys.